

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

29 września

№ 81.

Rok 1922.

Treść: 723.	Ustawa z dnia 21 września 1922 r. o zmianie ustawy z dnia 28 lipca 1922 r.: Ordynacja wyborcza do Sejmu	1423
724.	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 września 1922 r. w przedmiocie kalendarza wyborczego	1425
725.	Rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 11 września 1922 r. w sprawie rozporządzenia z dnia 29 sierpnia 1919 r. w przedmiocie odpowiedzialności Zarządu pocztowego za krajowe przesyłki pocztowe i telegramy	1426

723.

U s t a w a

z dnia 21 września 1922 r.

o zmianie ustawy z dnia 28 lipca 1922 r.: Ordynacja wyborcza do Sejmu (Dz. U. R. P. № 66, poz. 590).

Art. 1. Art. 2 ustawy z dnia 28 lipca 1922 r.: Ordynacja wyborcza do Sejmu (Dz. U. R. P. № 66, poz. 590) uzupełnia się przez dodanie następującego ustępu:

„4. Wyjątkowo mogą osoby, wchodzące w skład komisji wyborczych, komisarze wyborczy, mężowie zaufania grup wyborczych, oraz zastępcy tych osób, a również osoby, pełniące straż przy komisjach wyborczych, oddać swój głos przy zachowaniu przepisów, zawartych w art. 76 ust. 3 niniejszej ustawy, w obwodzie głosowania, w którym w dniu wyborów urząd swój wykonują, o ile obwód ten jest położony w obrębie tego samego okręgu wyborczego, a względnie, o ile chodzi o mężów zaufania i ich zastępców, w obrębie tej samej gminy”.

Art. 2. W art. 12 dodać należy na końcu, jako osobny ustęp 5 ustęp następujący:

„5. Przy podziale na obwody głosowania włącza się obszary dworskie do gminy, stanowiącej z obszarem dworskim jedną miejscowość, względnie do najbliższej gminy sąsiedniej. W b. dzielnicy pruskiej nie ma przepis ten zastosowania co do obszarów dworskich, liczących więcej niż 1000 mieszkańców”.

Art. 3. W art. 16 ust. 1 dodaje się drugie zdanie:

„Odnosnie do obwodowych komisji wyborczych sprawuje on ten nadzór za pośrednictwem komisarzy wyborczych, ustanowionych stosownie do art. 21 niniejszej ustawy”.

Art. 4. W art. 21 ust. 5 otrzymuje brzmienie następujące:

„5. Komisarzowi wyborczemu przysługuje prawo obecności na posiedzeniach komisji wyborczych oraz prawo przeglądania wszelkich aktów zarówno okręgowych komisji wyborczych, jak i obwodowych komisji wyborczych”.

Art. 5. W art. 22 ust. 3 dodaje się na końcu zdanie:

„Do obwodowej komisji wyborczej, ustanowionej w b. dzielnicy pruskiej, dla obwodu, obejmującego wyłącznie obszar dworski lub jego część, — 3 członków i tyluż ich zastępców wyznacza właściwy wydział powiatowy”.

Art. 6. W art. 26 ust. 1 oznaczoną wysokość grzywny podnosi się na 200.000 mk.

W tymże artykule ust. 5 otrzymuje brzmienie następujące:

„Przeciw orzeczeniom karnym, tudzież przeciw zarządzeniu wykreślenia z listy członków komisji przysługuje dotkniętemu odwołanie w ciągu dwóch dni od chwili doręczenia mu orzeczenia do pełnej komisji, która orzeka ostatecznie”.

Art. 7. W art. 76 numerację ustępu 3 zmienia się, oznaczając go liczbą 4.

Dodaje się, jako trzeci, następujący ustęp:

„3. Również komisja wpisze do spisu wyborców i dopuści do głosowania osoby, wchodzące w skład komisji, komisarza wyborczego, męża zaufania grupy wyborców, lub osobę, pełniącą straż przy komisji, o ile to jest dopuszczalne na mocy art. 2 niniejszej ordynacji wyborczej i o ile osoba ta przedstawi zaświadczenie od przewodniczącego komisji tego obwodu, w którym w myśl art. 33 jest wpisana do spisu wyborców, że nie będzie głosować w tym obwodzie. Wydanie takiego zaświadczenia uwidoczni przewodniczący w spisie wyborców. Zaświadczenie takie winno być zatrzymane i dołączone do protokołu komisji wyborczej obwodu, w którym dany wyborca głosuje”.

Art. 8. Ustęp 2 art. 100 otrzymuje brzmienie następujące:

„2. Gmina ponosi również koszt sporządzenia spisu wyborców wraz z kosztem formularzy (art. 32) i koszt djet (art. 28) członków komisji obwodowych, wybranych przez radę gminną”.

Art. 9. Tytuł „Rozdział XV” zmienia się na „Rozdział XVI”.

Dodaje się nowy rozdział:

„ROZDZIAŁ XV.

Przepisy przechodnie.

Art. 115 a. Przy pierwszych wyborach mają zastosowanie przepisy następujących artykułów 115 b. do 115 g.

Art. 115 b. 1. Gdyby dwóch lub więcej członków komisji wyborczej obwodowej oraz zastępcy tychże pomimo dwukrotnego wezwania przez przewodniczącego nie stawili się na zebranie komisji, względnie uchylali się od spełnienia swoich obowiązków, to przewodniczący komisji powoła do niej dwie osoby piśmienne z pośród wyborców, które urzędować będą w charakterze członków do czasu podjęcia czynności przez stałych członków komisji. W razie wykreślenia jakiegokolwiek osoby z listy członków komisji (art. 115 c), osoba, spełniająca za nią zastępczo czynności, staje się stałym członkiem komisji.

2. Gdyby uzupełnienie komisji do kompletu w powyższy sposób było niemożliwe, wszelkie uprawnienia komisji przechodzą na pozostałych członków komisji, względnie na samego przewodniczącego komisji wyborczej.

3. Gdyby przewodniczący obwodowej komisji wyborczej oraz jego zastępca uchylili się od spełnienia swoich obowiązków, lub z jakichkolwiek powodów nie mogli ich spełnić, to okręgowa komisja wyborcza mianuje niezwłocznie nowego przewodniczącego oraz zastępcę tegoż. Nowomianowany przewodniczący w razie uchylecia się członków komisji sam załatwia wszystkie jej czynności.

4. W razie gdyby tego rodzaju wypadek zaszedł w kilku sąsiednich obwodach, to okręgowa komisja wyborcza może kilka obwodów połączyć w jeden obwód i ustanowić dla niej jednego przewodniczącego i zastępcę.

5. Co do osób, powołanych na przewodniczącego lub na członków komisji na mocy niniejszego artykułu, nie mają zastosowania przepisy ust. 5 art. 22”.

Art. 115 c. W obwodach, w których 2 lub więcej członków komisji wyborczych, względnie zastępców tychże, zostało skazanych na mocy art. 26 niniejszej ordynacji wyborczej, może przewodniczący okręgowej komisji wyborczej orzec wykreślenie ich z listy członków komisji również przy pierwszym, względnie drugim skazaniu.

Art. 115 d. W art. 35 numerację ust. 2, 3, 4, 5 i 6 zmienia się, oznaczając je kolejno numerami 3, 4, 5, 6 i 7. Jako ustęp drugi dodaje się następujące przepisy:

„2. Gdyby w przepisany terminie wskutek okoliczności, przewidzianych w art. 115 b, lub z jakichkolwiek innych powodów wyłożenie spisu wyborców w lokalu komisji nie mogło nastąpić, to spis winien być wyłożony do przeglądania we właściwym urzędzie gminnym; przy pierwszej możliwości jednak spis winien być wyłożony w lokalu komisji. O wyłożeniu spisu w urzędzie gminnym naczelnik gminy winien ogłosić w sposób, zwykle w danej gminie praktykowany”.

W dotychczasowym ust. 4 tegoż artykułu dodaje się na końcu zdanie:

„W czasie wyłożenia spisu wyborców w urzędzie gminnym w myśl przepisu, zawartego w ust. 2 niniejszego artykułu, reklamacje winny być wnoszone na ręce naczelnika gminy, który je przy pierwszej możliwości przekaże do rozstrzygnięcia właściwej obwodowej komisji wyborczej”.

Art. 115 e. Art. 77 otrzymuje brzmienie następujące:

„Głosowania przerywać nie wolno. Gdyby wskutek wydarzeń siły wyższej lub też wskutek okoliczności, przewidzianych w art. 115 b ust. 3 i 4, czynności wyborcze były na czas przejściowy wręcz uniemożliwione, głosowanie może być przedłużone lub odroczone do jednego z najbliższych 5 dni. Zarządzenie takie winno być natychmiast ogłoszone publicznie w sposób, w danym miejscu praktykowany”.

Art. 115 f. W art. 87 ust. 1 zamiast „najpóźniej na trzeci dzień” ma być „najpóźniej na ósmy dzień”.

Art. 115 g. Terminy, ustalone w art. 31 ust. 1 i 2, art. 32 ust. 1, art. 34 ust. 1 i 3, art. 35 ust. 1 i 4, art. 37 ust. 1, art. 39 ust. 2 i 3, art. 40 i art. 43 ust. 1 przedłuża się o 7 dni. Po tym terminie dopuszczalne jest jednak sprostowanie, względnie uzupełnienie poprzedniego ogłoszenia.”

Art. 10. Przepisy niniejszej ustawy odnoszą się zarówno do wyborów do Sejmu, jak i do wyborów do Senatu.

Art. 11. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości. Jednocześnie upoważnia się Ministra Spraw Wewnętrznych do

opublikowania kalendarza wyborczego ze zmianami, wynikającymi z niniejszej ustawy.

Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Marszałek:
Trąpczyński

Prezydent Ministrów:
Juljan Nowak

Minister Spraw Wewnętrznych:
A. Kamiński

Minister Sprawiedliwości:
W. Makowski

724.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 27 września 1922 roku

w przedmiocie kalendarza wyborczego.

Na zasadzie art. 11 ustawy z dnia 21 września 1922 r. o zmianie ustawy z dnia 28 lipca 1922 r.: Ordynacja wyborcza do Sejmu (Dz. U. R. P. № 66, poz. 590), (Dziennik Ustaw R. P. № 81 poz. 723), ogłaszam dołączony do niniejszego rozporządzenia kalendarz wyborczy, zawierający prekluzyjne terminy dla poszczególnych czynności wyborczych przy wyborach do Sejmu i Senatu.

Minister Spraw Wewnętrznych:
A. Kamiński

Załącznik do rozp. Min. Spr.
Wewn. z d. 27. IX. 1922 r. poz. 724.

KALENDARZ WYBORCZY.

Uwaga: daty wymienione oznaczają ostateczne terminy dla poszczególnych czynności wyborczych.
Wszystkie terminy przed dniem głosowania do Sejmu dotyczą zarówno wyborów do Sejmu jak i Senatu.

26 sierpnia. 8 najliczniejszych Klubów Poselskich przedstawia Generalnemu Komisarzowi Wyborczemu 8 członków Państwowej Komisji Wyborczej i tyłuż ich zastępców (art. 17 ust. 1 i art. 18).

28 sierpnia. Generalny Komisarz Wyborczy na wniosek prezesa właściwego Sądu Apelacyjnego mianuje przewodniczących okręgowych Komisji Wyborczych (art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 1).

Wojewoda (Komisarz Rządu) mianuje po jednym członku okręgowych komisji wyborczych (art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1).

Władza administracyjna I Instancji ogłasza we wszystkich gminach o ich podziale na obwody głosowania, o lokalu wyborczym i lokalu urzędowym obwodowych komisji wyborczych; jednocześnie o powyższym też władza zawiadamia przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej i Główny Urząd Statystyczny (art. 29).

Generalny Komisarz Wyborczy ogłasza w „Monitorze Polskim” o składzie osobowym i lokalu urzędowym Państwowej Komisji Wyborczej tudzież o miejscu, czasie, sposobie i ostatnim terminie zgłaszania państwowych list kandydatów (art. 30).

30 sierpnia. Generalny Komisarz Wyborczy ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nominacje przewodniczących okręgowych komisji wyborczych i ich zastępców (art. 20 ust. 1).

Wojewoda (Komisarz Rządu) ogłasza nominacje członków okręgowych komisji wyborczych przez niego mianowanych (art. 20 ust. 1).

Rady miejskie i sejmiki względnie zgromadzenie przełożonych gmin dokonywują wyboru członków okręgowej komisji wyborczej o czym zawiadamia się okręgową komisją wyborczą (art. 19 ust. 3, 4, 5, 6, 7 i art. 20 ust. 2, 3, 4).

1 września. Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej ogłasza skład osobowy komisji w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 20 ust. 10).

2 września. Rada gminna wybiera trzech członków obwodowej komisji wyborczej (art. 22 ust. 7).

8 września. Okręgowa komisja wyborcza ogłasza we wszystkich gminach okręgu o dniu wyborów, godzinach głosowania, liczbie posłów, którzy mają być wybrani w okręgu, miejscu, czasie, sposobie i ostatnim terminie zgłaszania kandydatur i oświadczeń o przyłączeniu listy okręgowej do listy państwowej oraz składzie osobowym i lokalu urzędowym okręgowej komisji wyborczej (art. 31 ust. 1 i art. 115 g).

14 września. Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej zawiadamia naczelnika gminy o składzie odnośnych obwodowych komisji wyborczych i podaje o tem do publicznej wiadomości (art. 31 ust. 2 i 3 i art. 115 g).

Naczelnicy gmin (prezydenci, burmistrzowie, wójtowie, zarządcy obszarów dominjalnych) sporządzają dla każdej miejscowości spis wyborców w trzech egzemplarzach (art. 32 ust. 1 i art. 115 g).

15 września. Naczelnik gminy przesyła trzy egzemplarze spisu wyborców przewodniczącemu obwodowej komisji wyborczej (art. 34 ust. 1 i art. 115 g).

21 września. Obwodowa komisja wyborcza przesyła jeden egzemplarz spisu wyborców okręgowej komisji wyborczej (art. 34 ust. 3 i art. 115 g).

22 września. Obwodowa komisja wyborcza wyklada spisy wyborców do publicznego przeglądu (art. 35 ust. 1 i art. 115 g).

26 września. Zgłaszanie państwowych list kandydatów (art. 58 ust. 1).

4 października. Kandydaci z list państwowych składają na ręce przewodniczącego państwowej komisji wyborczej oświadczenia o zgodzie na ubieganie się o mandat oraz stwierdzenie że kandydat uważa się za obywatela polskiego i że wedle swej najlepszej wiedzy posiada bierne prawo wyborcze (art. 59 ust. 1).